Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (veliko vijeće)

29. lipnja 2016.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Konvencija o provedbi Schengenskog sporazuma – Članak 54. i članak 55. stavak 1. točka (a) – Povelja Europske unije o temeljnim pravima – Članak 50. – Načelo ‚ne bis in idem' – Dopuštenost kaznenog progona okrivljenika u državi članici nakon što je okončan kazneni postupak koji je protiv njega pokrenulo tužiteljstvo u drugoj državi članici a da nije provelo temeljitu istragu – Nepostojanje ocjene o meritumu predmeta"

U predmetu C-486/14,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Hanseatisches Oberlandesgericht Hamburg (Visoki zemaljski sud u Hamburgu, Njemačka), odlukom od 23. listopada 2014., koju je Sud zaprimio 10. studenoga 2014., u kaznenom postupku protiv

Piotra Kossowskog,

uz sudjelovanje:

Generalstaatsanwaltschaft Hamburg,

SUD (veliko vijeće),

u sastavu: K. Lenaerts, predsjednik, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, L. Bay Larsen, J. L. da Cruz Vilaça i F. Biltgen, predsjednici vijeća, E. Juhász, A. Borg Barthet, J. Malenovský, E. Levits, J.-C. Bonichot, A. Prechal (izvjestiteljica), C. Vajda, S. Rodin i K. Jürimäe, suci,

nezavisni odvjetnik: Y. Bot,

tajnik: M. Aleksejev, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 29. rujna 2015.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

— za P. Kossowskog, I. Vogel, *Rechtsanwältin*,

— za Generalstaatsanwaltschaft Hamburg, L. von Selle i C. Rinio, u svojstvu agenata,

— za njemačku vladu, T. Henze i J. Kemper, u svojstvu agenata,

— za francusku vladu, F. X. Bréchot, D. Colas i C. David, u svojstvu agenata,

— za nizozemsku vladu, M. Bulterman i M. de Ree, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: njemački

— za poljsku vladu, B. Majczyna, J. Sawicka i M. Szwarc, u svojstvu agenata,

— za vladu Ujedinjene Kraljevine, L. Christie, u svojstvu agenta, uz asistenciju J. Holmesa, *barrister*,

— za švicarsku vladu, R. Balzaretti, u svojstvu agenta,

— za Europsku komisiju, W. Bogensberger i R. Troosters, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 15. prosinca 2015.,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članaka 54. i 55. Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985. između vlada država Gospodarske unije Beneluksa, Savezne Republike Njemačke i Francuske Republike o postupnom ukidanju kontrola na zajedničkim granicama, koja je potpisana u Schengenu (Luksemburg) 19. lipnja 1990. i stupila na snagu 26. ožujka 1995. (SL 2000., L 239, str. 19.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 9., str. 12.; u daljnjem tekstu: CISA), kao i članka 50. i članka 52. stavka 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja).

2 Zahtjev je upućen u okviru kaznenog postupka koji je u Njemačkoj pokrenut protiv Piotra Kossowskog (u daljnjem tekstu: okrivljenik), kojemu se stavlja na teret da je 2. listopada 2005. na državnom području te države članice počinio radnje koje su podvedene pod kazneno djelo kvalificiranog oblika iznude.

Pravni okvir

Pravo Unije

Povelja

3 Članak 50. Povelje, naslovljen „Pravo da se ne bude dva puta suđen ili kažnjen za isto kazneno djelo”, glasi kako slijedi:

„Nikome se ne može ponovno suditi niti ga se može kazniti u kaznenom postupku za kazneno djelo za koje je već pravomoćno oslobođen ili osuđen u Uniji u skladu sa zakonom.”

CISA

4 CISA je sklopljena radi osiguravanja provedbe Sporazuma između vlada država Gospodarske unije Beneluksa, Savezne Republike Njemačke i Francuske Republike o postupnom ukidanju kontrola na zajedničkim granicama, potpisanoga u Schengenu 14. lipnja 1985. (SL 2000., L 239, str. 13.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 9., str. 6.).

5 Članci 54. i 55. CISA-e nalaze se u njezinoj glavi III. poglavlju 3., naslovljenom „Primjena načela *ne bis in idem*”. Članak 54. CISA-e propisuje:

„Protiv osobe protiv koje je sudski postupak pravomoćno okončan u jednoj ugovornoj stranci ne može se voditi postupak u drugoj ugovornoj stranci za ista djela pod uvjetom da je, ako je izrečena kazna i izvršena, trenutačno u postupku izvršenja ili se više, prema zakonima ugovorne stranke koja ju je izrekla, ne može izvršiti.”

6 Članak 55. CISA-e propisuje:

„1. Ugovorna stranka može prilikom ratificiranja, prihvaćanja ili potvrđivanja ove Konvencije izjaviti da je ne obvezuje članak 54. u jednom od sljedećih slučajeva:

(a) ako su se djela na koj[a] se strana presuda odnosi dogodila u cijelosti ili djelomično na njezinom državnom području; u potonjem slučaju, međutim, ovo izuzeće ne vrijedi ako su se djela dijelom dogodila na državnom području ugovorne stranke u kojoj je presuda donesena;

[...]

4. Izuzeća, koja su bila predmetom izjave iz stavka 1. se ne primjenjuju, ako je dotična ugovorna stranka u vezi s istim djelima zatražila od druge ugovorne stranke da pokrene sudski postupak ili je odobrila izručenje dotične osobe.”

7 Prilikom ratificiranja CISA-e Savezna Republika Njemačka izjavila je sljedeću rezervu u odnosu na članak 54. CISA-e, u skladu s njezinim člankom 55. stavkom 1. (BGBl. 1994. II, str. 631.):

„Saveznu Republiku Njemačku ne obvezuje članak 54. [CISA-e]

(a) ako su se djela na koja se strana presuda odnosi dogodila u cijelosti ili djelomično na njezinom državnom području [...]”

Protokol o uključivanju schengenske pravne stečevine u okvir Europske unije

8 CISA je uključena u pravo Unije Protokolom (br. 2) o uključivanju schengenske pravne stečevine u okvir Europske unije, koji je Ugovorom iz Amsterdama (SL 1997., C 340, str. 93.) priložen UEU-u, u verziji prije Ugovora iz Lisabona, i UEZ-u na temelju „schengenske pravne stečevine” kako je definirana u prilogu tom protokolu. Tim je protokolom trinaest država članica dobilo odobrenje da međusobno provode pojačanu suradnju u području primjene schengenske pravne stečevine.

Protokol (br. 19) o schengenskoj pravnoj stečevini uključenoj u okvir Europske unije

9 Protokolom (br. 19) o schengenskoj pravnoj stečevini uključenoj u okvir Europske unije (SL 2010., C 83, str. 290.), priloženim Ugovoru iz Lisabona, 25 država članica dobilo je odobrenje da u pravnom i institucionalnom okviru Unije međusobno provode pojačanu suradnju u područjima na koja se odnosi schengenska pravna stečevina. Člankom 2. tog protokola propisano je:

„Schengenska se pravna stečevina primjenjuje na države članice iz članka 1., ne dovodeći u pitanje članak 3. Akta o pristupanju od 16. travnja 2003. ili članak 4. Akta o pristupanju od 25. travnja 2005. Vijeće se zamjenjuje Izvršnim odborom koji je osnovan schengenskim sporazumima.”

Poljsko pravo

10 Članak 327. Kodeks postępowania karnego (Zakonik o kaznenom postupku) propisuje u stavku 2.:

„Pravomoćno okončan istražni postupak može rješenjem tužiteljstva [...] biti preotvoren protiv osobe protiv koje je vođen istražni postupak u svojstvu osumnjičenika samo kada se pojave bitne činjenice ili dokazi koji nisu bili poznati tijekom ranijeg postupka. [...]"

11 Članak 328. tog zakonika određuje:

„1. Opće tužiteljstvo može ukinuti pravomoćnu odluku o okončanju istražnog postupka protiv osobe protiv koje je vođen istražni postupak u svojstvu osumnjičenika kada utvrdi da okončanje istražnog postupka nije bilo osnovano [...]

2. Nakon isteka roka od šest mjeseci od dana pravomoćne odluke o okončanju istražnog postupka opće tužiteljstvo može ukinuti ili preinačiti odluku ili obrazloženje samo u korist osumnjičenika."

Glavni postupak i prethodna pitanja

12 Iz odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku proizlazi da Staatsanwaltschaft Hamburg (tužiteljstvo u Hamburgu, Njemačka) okrivljeniku stavlja na teret da je 2. listopada 2005. u Hamburgu (Njemačka) počinio radnje koje su prema njemačkom kaznenom pravu podvedene pod kazneno djelo kvalificiranog oblika iznude. Okrivljenik je tom prilikom pobjegao vozilom žrtve o kojoj je riječ u glavnom postupku. Protiv okrivljenika je pokrenut istražni postupak u Hamburgu.

13 Poljska tijela zaustavila su 20. listopada 2005. tijekom nadzora prometa u Kołobrzegu (Poljska) vozilo kojim je upravljao okrivljenik te su ga uhitila radi izvršavanja kazne zatvora na koju je osuđen u Poljskoj u drugom predmetu. Nakon provođenja izvida u vezi s vozilom kojim je upravljao okrivljenik, Prokuratura rejonowa w Kołobrzegu (regionalno tužiteljstvo u Kołobrzegu, Poljska) pokrenula je protiv njega istražni postupak u vezi s optužbom da je radnjama koje je izvršio u Hamburgu 2. listopada 2005. počinio kvalificirani oblik iznude iz članka 282. poljskog Kaznenog zakonika.

14 U okviru uzajamne pravne pomoći, Prokuratura okręgowa w Koszalinie (okružno tužiteljstvo u Koszalinu, Poljska) uputila je tužiteljstvu u Hamburgu zahtjev za slanje preslika spisa istrage. Te su preslike poslane u kolovozu 2006.

15 U prosincu 2006. regionalno tužiteljstvo u Kołobrzegu uputilo je tužiteljstvu u Hamburgu svoju odluku od 22. prosinca 2006. kojom se obustavlja kazneni postupak protiv okrivljenika zbog nepostojanja osnovane sumnje.

16 Nesporno je da je ta odluka obrazložena činjenicom da je okrivljenik odbio dati izjavu te da su žrtva o kojoj je riječ u glavnom postupku i svjedok po čuvenju imali boravište u Njemačkoj pa nisu mogli biti saslušani tijekom istražnog postupka, kao i to da se navodi te žrtve, djelomično neprecizni i proturječni, nisu mogli provjeriti.

17 Sud koji je uputio zahtjev dodaje da su u skladu s poukom o pravnom lijeku, koja je priložena toj odluci kojom se obustavlja kazneni progon, zainteresirane strane imale pravo žalbe na tu odluku u roku od sedam dana računajući od dostave te odluke. Čini se da žrtva o kojoj je riječ u glavnom postupku nije uložila takvu žalbu.

18 Tužiteljstvo je u Hamburgu 24. srpnja 2009. izdalo europski uhidbeni nalog protiv okrivljenika nakon što je 9. siječnja 2006. od Amtsgerichta Hamburg (Općinski sud u Hamburgu, Njemačka) ishodilo nacionalni uhidbeni nalog protiv okrivljenika. Dopisom od 4. rujna 2009. zatražena je od Republike

Poljske predaja okrivljenika Saveznoj Republici Njemačkoj. Odlukom sąd okręgowy w Koszalinie (Okružni sud u Koszalinu, Poljska) od 17. rujna 2009. odbijeno je izvršenje europskog uhidbenog naloga s obzirom na odluku regionalnog tužiteljstva u Kołobrzegu kojom je obustavljen kazneni progon i koju je taj sud smatrao pravomoćnom u smislu Zakonika o kaznenom postupku.

19 Okrivljenik, još uvijek tražen u Njemačkoj, uhićen je 7. veljače 2014. u Berlinu (Njemačka). Tužiteljstvo u Hamburgu podiglo je protiv njega optužnicu 17. ožujka 2014. Landgericht Hamburg (Zemaljski sud u Hamburgu, Njemačka) odbio je pokrenuti sudski postupak temeljeći svoju odluku na činjenici da je odlukom regionalnog tužiteljstva u Kołobrzegu, kojom je obustavljen kazneni progon, okončan sudski postupak u smislu članka 54. CISA-e. Posljedično, odlukom od 4. travnja 2014. Landgericht Hamburg (Zemaljski sud u Hamburgu, Njemačka) povukao je uhidbeni nalog protiv okrivljenika pa je on pušten iz pritvora u kojem je bio smješten.

20 Postupajući povodom žalbe tužiteljstva u Hamburgu protiv te odluke, sud koji je uputio zahtjev smatra utvrđenim da su na temelju mjerodavnog njemačkog prava sumnje dovoljno osnovane za opravdanje pokretanja sudskog postupka pred Landgerichtom Hamburg (Zemaljski sud u Hamburgu) i za potvrđivanje optužnice u svrhe sudskog postupka, osim ako to nije protivno načelu *ne bis in idem* iz članka 54. CISA-e i članka 50. Povelje.

21 U tom pogledu, sud koji je uputio zahtjev pita se je li rezerva Savezne Republike Njemačke, izjavljena na temelju članka 55. stavka 1. točke (a) CISA-e, još uvijek valjana. Ako je tako, tada se načelo *ne bis in idem* ne bi moglo primijeniti u ovom slučaju s obzirom na to da su se činjenice koje se stavljaju na teret okrivljeniku dogodile na njemačkom državnom području i da njemačka tijela kaznenog progona nisu zatražila od poljskih tijela pokretanje sudskog postupka u smislu članka 55. stavka 4. CISA-e.

22 U slučaju da navedena rezerva nije valjana, sud koji je uputio zahtjev pita, s obzirom na to da su inkriminirajuće činjenice u Njemačkoj i Poljskoj iste, može li se smatrati da je zbog odluke regionalnog tužiteljstva u Kołobrzegu protiv okrivljenika „sudski postupak pravomoćno okončan" u smislu članka 54. CISA-e ili da je „u kaznenom postupku [...] pravomoćno oslobođen" u smislu članka 50. Povelje. On smatra da se predmet u glavnom postupku razlikuje od predmeta koji je doveo do presude od 5. lipnja 2014., M (C-398/12, EU:C:2014:1057), jer odluci od 22. prosinca 2006. o obustavi kaznenog progona nije prethodila temeljita istraga. Usto, sud koji je uputio zahtjev izražava dvojbe u vezi s pitanjem je li pravomoćnost takve odluke uvjetovana izvršenjem određenih obveza kojima se sankcionira nedopušteno ponašanje.

23 U tim je okolnostima Hanseatisches Oberlandesgericht Hamburg (Visoki zemaljski sud u Hamburgu) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Vrijede li i dalje nakon uključivanja schengenske pravne stečevine u pravni okvir Unije [Protokolom (br. 2) o uključivanju schengenske pravne stečevine u okvir Europske unije], održanim na snazi [Protokolom (br. 19) o schengenskoj pravnoj stečevini uključenoj u okvir Europske unije], rezerve koje su ugovorne stranke izjavile prilikom ratificiranja CISA-e u skladu s člankom 55. stavkom 1. točkom (a) CISA-e – osobito rezerva [u vezi s člankom 54. CISA-e]? Je li kod ovih iznimaka riječ o proporcionalnim ograničenjima članka 50. Povelje u smislu članka 52. stavka 1. Povelje?

2. U slučaju negativnog odgovora: Treba li načelo ‚*ne bis in idem*' sadržano u članku 54. CISA-e i članku 50. Povelje tumačiti na način da se ono protivi kaznenom progonu okrivljenika u državi članici – ovdje Njemačkoj – kad je kazneni postupak protiv te osobe u drugoj državi članici – ovdje Poljskoj – tužiteljstvo obustavilo a da nisu izvršene obveze koje su izrečene kao sankcije i bez temeljite istrage, iz činjeničnih razloga, zbog nedostatnih dokaza, te može biti preotvoren samo u slučaju saznanja bitnih, dotad nepoznatih okolnosti, a da u ovom slučaju ne postoje takve nove okolnosti?"

Nadležnost Suda

24 Iz odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku proizlazi da se on temelji na članku 267. UFEU-a, a upućena pitanja odnose se na CISA-u, konvenciju obuhvaćenu glavom VI. UEU-a u verziji prije Ugovora iz Lisabona.

25 Nesporno je u tom pogledu da je sustav iz članka 267. UFEU-a mjerodavan za nadležnost Suda da odlučuje u prethodnom postupku na temelju članka 35. UEU-a, koji je primjenjiv do 1. prosinca 2014., ne dirajući time u uvjete koji su predviđeni potonjom odredbom (presuda od 27. svibnja 2014., Spasic, C-129/14 PPU, EU:C:2014:586, t. 43.).

26 Kako proizlazi iz obavijesti o stupanju na snagu Ugovora iz Amsterdama, koja je objavljena u *Službenom listu Europskih zajednica* od 1. svibnja 1999. (SL 1999., L 114, str. 56.), Savezna Republika Njemačka dala je na temelju članka 35. stavka 2. UEU-a izjavu kojom prihvaća nadležnost Suda da odlučuje u skladu sa stavkom 3. točkom (b) tog članka.

27 U tim okolnostima, činjenica da se u odluci kojom se upućuje zahtjev poziva na članak 267. UFEU-a, ne spominjući članak 35. UEU-a, nije, sama po sebi, razlog za nenadležnost Suda da odgovori na pitanja koja je uputio Hanseatisches Oberlandesgericht Hamburg (Visoki zemaljski sud u Hamburgu) (vidjeti u tom smislu presudu od 27. svibnja 2014., Spasic, C-129/14 PPU, EU:C:2014:586, t. 45.).

28 Iz prethodnih razmatranja proizlazi da je Sud nadležan za odgovaranje na postavljena pitanja.

O prethodnim pitanjima

29 Sud koji je uputio zahtjev svojim pitanjima u biti pita, kao prvo, je li izjava Savezne Republike Njemačke na temelju članka 55. stavka 1. točke (a) CISA-e još uvijek valjana i, kao drugo, u slučaju negativnog odgovora na prvo pitanje, je li protiv okrivljenika sudski postupak pravomoćno okončan u smislu članka 54. CISA-e i članka 50. Povelje, u okolnostima poput onih o kojima je riječ u glavnom postupku.

30 S obzirom na to da se u okolnostima poput onih o kojima je riječ u glavnom postupku pitanje moguće primjenjivosti izuzeća od pravila *ne bis in idem* iz članka 55. stavka 1. točke (a) CISA-e postavlja samo ako je protiv osobe „sudski postupak pravomoćno okončan” u smislu članka 54. CISA-e, pa se navedeno pravilo dakle primjenjuje, valja prije svega odgovoriti na drugo pitanje.

Drugo pitanje

31 Uvodno valja podsjetiti da je Sud već naveo u točki 35. presude od 5. lipnja 2014., M (C-398/12, EU:C:2014:1057), da se pravo da se ne bude dva puta suđen ili kažnjen za isto kazneno djelo, navedeno u članku 54. CISA-e i članku 50. Povelje, treba tumačiti u skladu s tim člankom 54.

32 Stoga valja smatrati da sud koji je uputio zahtjev svojim drugim pitanjem u biti pita treba li načelo *ne bis in idem*, navedeno u članku 54. CISA-e i tumačeno u skladu s člankom 50. Povelje, tumačiti na način da se odluka javnog tužiteljstva kojom se bez izricanja sankcija obustavlja kazneni progon i pravomoćno okončava istražni postupak koji je vođen protiv osobe, uz mogućnost njegova preotvaranja ili ukidanja odluke, može kvalificirati pravomoćnom odlukom u smislu tih članaka kada je postupak okončan a da nije provedena temeljita istraga.

33 Iz odredbe članka 54. CISA-e slijedi da se protiv nijedne osobe u ugovornoj stranci ne može voditi postupak za ista djela za koja je već „sudski postupak pravomoćno okončan” u drugoj ugovornoj stranci.

34 Kako bi se za osobu moglo smatrati da je protiv nje „sudski postupak pravomoćno okončan” za djela koja joj se stavljaju na teret, u smislu tog članka, potrebno je, kao prvo, da je progon pravomoćno okončan (vidjeti u tom smislu presudu od 5. lipnja 2014., M, C-398/12, EU:C:2014:1057, t. 31. i navedenu sudsku praksu).

35 Taj prvi uvjet mora se ocjenjivati na temelju prava ugovorne stranke koja je donijela predmetnu kaznenu odluku. Naime, odluka kojom se, prema pravu ugovorne stranke koja je pokrenula kazneni progon protiv osobe, pravomoćno ne okončava progon na nacionalnoj razini, u načelu ne može imati za posljedicu to da predstavlja procesnu prepreku eventualnom pokretanju ili nastavku kaznenog progona za ista djela protiv te osobe u drugoj ugovornoj stranci (vidjeti u tom smislu presude od 22. prosinca 2008., Turanský, C-491/07, EU:C:2008:768, t. 36. kao i od 5. lipnja 2014., M, C-398/12, EU:C:2014:1057, t. 32. i 36.).

36 Iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da, u predmetu o kojem je riječ u glavnom postupku, prema poljskom pravu odluka regionalnog tužiteljstva u Kołobrzegu, kojom se obustavlja kazneni progon, pravomoćno okončava progon u Poljskoj.

37 Osim toga, iz spisa podnesenog Sudu proizlazi da ni mogućnost preotvaranja pravosudne istrage kada se pojave bitne činjenice ili dokazi koji nisu bili poznati tijekom ranijeg postupka, predviđena u članku 327. stavku 2. Zakonika o kaznenom postupku, ni mogućnost javnog tužiteljstva da na temelju članka 328. tog zakonika ukine pravomoćnu odluku o okončanju istražnog postupka kada utvrdi da okončanje istražnog postupka nije bilo osnovano, ne dovode u pitanje pravomoćnost okončanja progona u poljskom pravu.

38 Što se tiče okolnosti da je, s jedne strane, odluku o kojoj je riječ u glavnom postupku donijelo regionalno tužiteljstvo u Kołobrzegu kao javno tužiteljstvo i, s druge strane, da sankcija nije izvršena, one nisu odlučujuće za ocjenu okončava li pravomoćno progon ta odluka.

39 Naime, članak 54. CISA-e također se primjenjuje na odluke tijela koje je pozvano sudjelovati u provođenju kaznenog sudovanja u dotičnom nacionalnom pravnom poretku, kao što je to regionalno tužiteljstvo u Kołobrzegu, kojima se pravomoćno obustavlja kazneni progon u državi članici, iako u donošenju takvih odluka nije sudjelovao sud, a one nemaju oblik presude (vidjeti u tom smislu presudu od 11. veljače 2003., Gözütok i Brügge, C-187/01 i C-385/01, EU:C:2003:87, t. 28. i 38.).

40 Što se tiče nepostojanja sankcije, valja primijetiti da članak 54. CISA-e ne predviđa uvjet da je sankcija izvršena, da je trenutačno u tijeku izvršavanja ili da se više ne može izvršiti prema zakonima polazišne ugovorne stranke, osim u slučaju osude.

41 Navođenje sankcije ne može se, dakle, tumačiti na način da primjenjivost članka 54. CISA-e uvjetuje dodatnim uvjetom, osim u slučaju osude.

42 Kako bi se utvrdilo predstavlja li odluka, kao što je to odluka o kojoj je riječ u glavnom postupku, odluku kojom je protiv osobe sudski postupak pravomoćno okončan u smislu članka 54. CISA-e, potrebno je, kao drugo, uvjeriti se da je ta odluka donesena nakon ocjene o meritumu predmeta (vidjeti u tom smislu presude od 10. ožujka 2005., Miraglia, C-469/03, EU:C:2005:156, t. 30. i od 5. lipnja 2014., M, C-398/12, EU:C:2014:1057, t. 28.).

43 U tu svrhu treba uzeti u obzir cilj koji se želi postići propisom čiji je članak 54. CISA-e dio, kao i njegov kontekst (vidjeti u tom smislu presudu od 16. listopada 2014., Welmory, C-605/12, EU:C:2014:2298, t. 41. i navedenu sudsku praksu).

44 U tom pogledu, iz sudske prakse Suda proizlazi da se načelom *ne bis in idem*, navedenim u tom članku, nastoji, s jedne strane, izbjeći da se unutar prostora slobode, sigurnosti i pravde osobu protiv koje je sudski postupak pravomoćno okončan progoni za iste činjenice na državnom području više ugovornih

stranaka, uslijed ostvarivanja njezina prava slobodnog kretanja, a kako bi se zajamčila pravna sigurnost kroz poštovanje pravomoćnih odluka javnih tijela u situaciji u kojoj nije došlo do usklađivanja odnosno približavanja kaznenih zakonodavstava država članica (vidjeti u tom smislu presude od 28. rujna 2006., Gasparini i dr., C-467/04, EU:C:2006:610, t. 27.; od 22. prosinca 2008., Turanský, C-491/07, EU:C:2008:768, t. 41. kao i od 27. svibnja 2014., Spasic, C-129/14 PPU, EU:C:2014:586, t. 77.).

45 Međutim, s druge strane, iako je cilj članka 54. CISA-e zajamčiti da se osoba, koja je osuđena i koja je odslužila svoju kaznu odnosno, ovisno o slučaju, koja je pravomoćno oslobođena u ugovornoj stranci, može kretati unutar schengenskog područja bez bojazni od progona za iste činjenice u drugoj ugovornoj stranci, on nema za cilj zaštititi osumnjičenika od mogućnosti da se protiv njega vode naknadne istrage za iste činjenice u više ugovornih stranaka (presuda od 22. prosinca 2008., Turanský, C-491/07, EU:C:2008:768, t. 44.).

46 Naime, u tom pogledu članak 54. CISA-e treba tumačiti u skladu s člankom 3. stavkom 2. UEU-a, prema kojem Unija svojim građanima nudi područje slobode, sigurnosti i pravde bez unutarnjih granica, na kojem je osigurano slobodno kretanje osoba zajedno s odgovarajućim mjerama u pogledu, među ostalim, sprečavanja i suzbijanja kriminala.

47 Stoga se pravomoćnost kaznene odluke države članice u smislu članka 54. CISA-e mora tumačiti ne samo s obzirom na nužnost jamstva slobodnog kretanja osoba nego i promicanja sprečavanja i suzbijanja kriminala unutar područja slobode, sigurnosti i pravde.

48 S obzirom na prethodna razmatranja, odluka kojom se obustavlja kazneni progon, kao što je to odluka o kojoj je riječ u glavnom postupku, koja je donesena iako javno tužiteljstvo nije provelo progon samo zato što je okrivljenik odbio dati izjavu i zato što su žrtva i svjedok po čuvenju imali boravište u Njemačkoj pa nisu mogli biti saslušani tijekom istražnog postupka, a navodi žrtve stoga nisu mogli biti provjereni, pri čemu nije provedena ni temeljitija istraga radi prikupljanja i ispitivanja dokaza, ne predstavlja odluku kojoj je prethodila ocjena o meritumu.

49 Naime, primjena članka 54. CISA-e na takvu odluku učinila bi težom, pa čak i nemogućom, svaku konkretnu mogućnost sankcioniranja u dotičnim državama članicama nedopuštenog postupanja koje se stavlja na teret okrivljeniku. S jedne strane, pravosudna tijela države članice donijela bi navedenu odluku o okončanju a da nisu temeljito ocijenila nedopušteno postupanje koje se stavlja na teret okrivljeniku. S druge strane, bilo bi ugroženo pokretanje kaznenog postupka u drugoj državi članici za iste činjenice. Takva posljedica bila bi očito protivna samoj svrsi članka 3. stavka 2. UEU-a (vidjeti u tom smislu presudu od 10. ožujka 2005., Miraglia, C-469/03, EU:C:2005:156, t. 33. i 34.).

50 Naposljetku, kao što je to Sud već naveo, članak 54. CISA-e nužno podrazumijeva da postoji uzajamno povjerenje ugovornih stranaka u njihove odgovarajuće kaznenopravne sustave i da one prihvaćaju primjenu kaznenog prava koje je na snazi u drugim ugovornim strankama, čak i ako bi provedba vlastitog nacionalnog prava dovela do drukčijeg rješenja (presuda od 11. prosinca 2008., Bourquain, C-297/07, EU:C:2008:708, t. 37. i navedena sudska praksa).

51 To uzajamno povjerenje zahtijeva da dotična nadležna tijela druge ugovorne stranke prihvaćaju pravomoćnu odluku donesenu na državnom području prve ugovorne stranke, kako je priopćena tim tijelima.

52 Međutim, navedeno uzajamno povjerenje može postojati samo ako se druga ugovorna stranka može na temelju dokumenata koje je priopćila prva ugovorna stranka uvjeriti da je dotična odluka, koju su donijela nadležna tijela te prve ugovorne stranke, doista pravomoćna odluka koja sadržava ocjenu o meritumu predmeta.

53 Dakle, kao što je to naveo nezavisni odvjetnik u točkama 74. do 78. i 84. svojeg mišljenja, ne može se smatrati da je odluka javnog tužiteljstva, kao što je to ona o kojoj je riječ u glavnom postupku kojom se obustavlja kazneni progon i okončava istražni postupak, donesena nakon ocjene o meritumu predmeta te se ne može stoga kvalificirati pravomoćnom odlukom u smislu članka 54. CISA-e kada iz samog obrazloženja te odluke proizlazi da nije provedena temeljita istraga, a bez čega se može dovesti u pitanje međusobno uzajamno povjerenje država članica. U tom pogledu, nesaslušavanje žrtve i mogućeg svjedoka predstavlja pokazatelj da u predmetu u glavnom postupku nije provedena temeljita istraga.

54 S obzirom na prethodno navedeno, na drugo pitanje valja odgovoriti da načelo *ne bis in idem*, navedeno u članku 54. CISA-e i tumačeno u skladu s člankom 50. Povelje, treba tumačiti na način da se odluka javnog tužiteljstva kojom se bez izricanja sankcija obustavlja kazneni progon i pravomoćno okončava istražni postupak koji je vođen protiv osobe, uz mogućnost njegova preotvaranja ili ukidanja odluke, ne može kvalificirati pravomoćnom odlukom u smislu tih članaka kada iz obrazloženja te odluke proizlazi da je navedeni postupak okončan a da nije provedena temeljita istraga, pri čemu nesaslušavanje žrtve i mogućeg svjedoka predstavlja pokazatelj da takva temeljita istraga nije provedena.

Prvo pitanje

55 Uzimajući u obzir odgovor dan na drugo pitanje, nije potrebno odgovoriti na prvo pitanje.

Troškovi

56 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (veliko vijeće) odlučuje:

Načelo *ne bis in idem*, navedeno u članku 54. Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985. između vlada država Gospodarske unije Beneluksa, Savezne Republike Njemačke i Francuske Republike o postupnom ukidanju kontrola na zajedničkim granicama, koja je potpisana u Schengenu (Luksemburg) 19. lipnja 1990., tumačeno u svjetlu članka 50. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, treba tumačiti na način da se odluka javnog tužiteljstva kojom se bez izricanja sankcija obustavlja kazneni progon i pravomoćno okončava istražni postupak koji je vođen protiv osobe, uz mogućnost njegova preotvaranja ili ukidanja odluke, ne može kvalificirati pravomoćnom odlukom u smislu tih članaka kada iz obrazloženja te odluke proizlazi da je navedeni postupak okončan a da nije provedena temeljita istraga, pri čemu nesaslušavanje žrtve i mogućeg svjedoka predstavlja pokazatelj da takva temeljita istraga nije provedena.

Potpisi